

Emne Ungdomsuddannelse til Alle Handleplan

Til
Kopi til

Den 1. juli 2009

- 1. Resumé**
- 2. Unge i Århus kommune**
- 3. Indsatsen i dag**
- 4. Århus Kommune – Budgetforlig 2009**
- 5. Præsentation af seks overordnede indsatsområder.**

Århus Kommune
Beskæftigelsesforvaltningen

Ungdommens Uddannelsesvejledning
Jægergården
Værkmestergade 15
8000 Århus C

1 Resumé

Århus deltager sammen med 20 kommuner i Danmark i KL's modelkommune-projekt "Ungdomsuddannelse til alle" om udvikling af redskaber og modeller, der kan medvirke til det fælles mål at 95 % af en ungdomsårgang i 2015 skal have gennemført en ungdomsuddannelse. Projektet skal indenfor projektperioden bidrage til at opfylde delmålet, at 85 % af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse i 2010. Projektet løber fra 2007 til 2010.

Projektet er forankret i det tværmagistralt områdesamarbejde. Dette samarbejde udgør en grundsten for Århus Kommunes indsats i Ungdomsuddannelse til Alle.

En ungdomsårgang i Århus kommune er på ca. 3000 unge, heraf vil omkring 2400 (80 %) gennemføre en ungdomsuddannelse, mens 600 ikke vil opnå en afsluttet ungdomsuddannelse. Af de 600 vil ca. 400 have været optaget på en ungdomsuddannelse, men ikke gennemført den.

Ungdomsuddannelse til alle fokuserer på de 600 unge pr. årgang fra to vinkler, en forebyggende og en indgribende.

Det kan konstateres, at en række af årsagerne til at unge enten har afbrudt eller ikke har påbegyndt en uddannelse kan henføres til deres skolegang. På den baggrund vil projektet inddrage de unge i grundskolen, der vurderes at skulle have støtte på vej deres ind i en ung-

Sagsnummer:

Sagsbehandler:
Marie Thodberg

Telefon:
8940 5975

Telefon direkte:
8940 5974

Telefax:
8940 3502

domsuddannelse, samt de der formodes at være i risiko for at afbryde ungdomsuddannelse.

Det kan konstateres, at unge tosprogede er overrepræsenterede i gruppen af unge der ikke gennemfører en ungdomsuddannelse. Derfor vil projektet igangsætte initiativer der retter sig særligt mod tosprogedes vanskeligheder i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse. Der fokuseres på manglende faglige kompetencer, modenhed og dårlige arbejdsvaner.

Det kan konstateres, at $\frac{3}{4}$ dele af de unge uden ungdomsuddannelse har været optaget på en uddannelse, men er faldet fra. Projektet vil i samarbejde med ungdomsuddannelsesinstitutionerne sætte gang i projekter, der skal medvirke til, at flere fastholdes i ungdomsuddannelsessystemet.

Endelig kan det konstateres, at $\frac{2}{3}$ dele af de unge uden ungdomsuddannelse faktisk er i arbejde. Ungdomsuddannelse til alle vil i samarbejde med erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner etablere alternative kompetenceveje, hvor der fokuseres på den enkeltes muligheder for at oparbejde realkompetencer frem mod et uddannelsesbevis.

Uddannelsesparathed og fastholdelse tegner sig således som styrende begreber for projektets indsatser, og med dette for øje og med ovenstående målgruppeafgrænsning og tematisering in mente foreslår den politiske handleplan seks indsatser.

2. Unge i Århus kommune

Der var 82.149 børn og unge Århus i alderen 6-24 år pr 1. januar 2008. Aldersgruppen 6-15 består af 33.833 børn/unge, gruppen 12-15 omfatter 13.763 unge, aldersgruppen 16-24 er på 48.316 og aldersgruppen 12-24 år er på 62.079 unge. Handleplanens forskellige indsatser retter sig på forskellig måde mod udvalgte grupper indenfor disse forskellige aldersgrupper.

En årgang der forlader grundskolen i Århus er på ca. 3000 unge

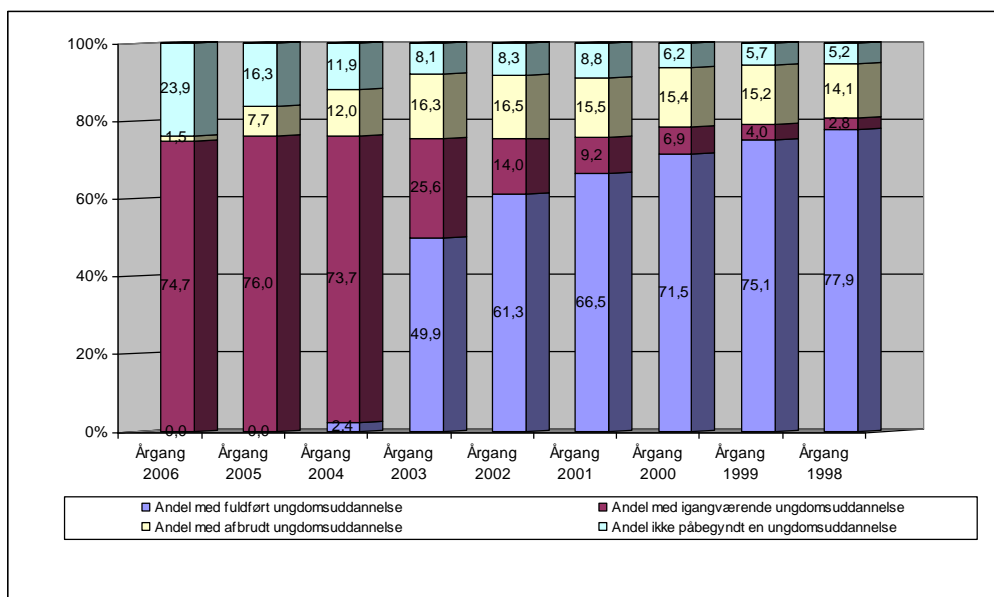
Unges uddannelsesmæssige status og 95 målet

Ungdomsuddannelse til Alle skal understøtte det nationale mål at 95 % af en ungdomsårgang i 2015 skal have gennemført en ungdomsuddannelse. Projektet skal indenfor projektperioden bidrage til at opfylde delmålet, at 85 % af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse i 2010.

Diagram 1 viser, at 77,9 % af årgang 1998 fra Århus Kommune i 2006 har gennemført en ungdomsuddannelse, 2,8 % er i gang, 14,1% har afbrudt en ungdomsuddannelse og 5,2% har ikke påbegyndt en ungdomsuddannelse.

Antallet af unge, der er under uddannelse eller som ikke har fuldført en uddannelse, er naturligt større, jo yngre de unge er i den samlede aldersgruppe af unge 16 – 24 år.

Diagram 1: Uddannelsesstatus for personer med afgang fra grundskolen i Århus, årgang 1997 til 2006. Målt den 1/10 2006. KL's Uddannelsesnøglen 2006

Tal fra UNI's profilmodel, der fremskriver uddannelsesfrekvensen for en årgang 9. klasses elever med 25 år, siger, at af årgang 2006 vil 81,2% have gennemført en ungdomsuddannelse i 2031 (landsresultat: 79,6).

Uanset om vi benytter det faktiske uddannelsesniveau for årgang 1998 i 2006, eller om vi benytter det forventede uddannelsesniveau for årgang 2006 om 25 år gælder det, at projektet skal medvirke til at 5-600 flere unge af en 9. klasses årgang i Århus Kommune gennemfører en ungdomsuddannelse.

Det bemærkes, at antallet af unge i Århus forventes at stige med ca. 18% i perioden fra 2006 til 2015.

Diagram 2: Estimeret udvikling i afsluttet ungdomsuddannelse, Århus 2006-2015

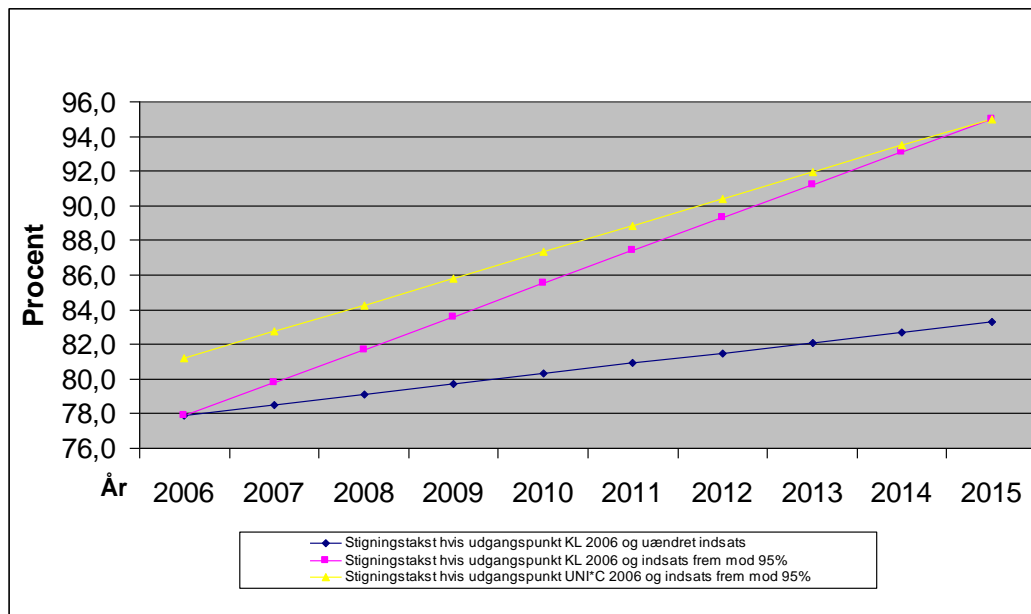

Diagram 2 giver et indtryk af indsatsens omfang der kommende år, og det viser, at indsatsens omfang delvist er afhængig af det målemæssige udgangspunkt – KL's tal eller UNI*C's tal.

Diagram 2 viser også, at der skal gribes ind med en mere fokuseret indsats, hvis 95% målet skal nås. Den eksisterende indsats vil kun bringe os op på 83,3% af en årgang i 2015. Diagrammet angiver ligeledes at graden af indsats bestemmes af valg af udgangspunkt i måleåret 2006.

3. Indsatsen i dag

3.1 Beskæftigelsesforvaltningen – UU Århus

UU Århus blev i 2004 samlet som enhed, og her arbejder 45 vejledere / 43 årsværk fordelt på 62 grundskoler (kommunale og private), specialvejledning, opsøgende forpligtelse op til 25 år og job -info. Hertil 1 vejleder på Samsø.

Grundskolen

Uddannelsesvejledningen i grundskolen er et tilbud til alle elever fra 6. klasse. Fokus er rettet mod de udsatte børn og unge, som skønnes at få vanskeligheder i overgangen til ungdomsuddannelserne.

UU Århus yder:

- Generel oplysning om ungdomsuddannelserne

- Individuel vejledning
- Samarbejde med klasselærer og skoleledelse
- Samarbejde om udsatte børn og unge i områdesamarbejdet og i netværksmødet

Uddannelsesvejledningen hviler på det obligatoriske fag 'Uddannelses-Erhvervs- og Arbejdsmarkedsorientering' som skolen er ansvarlig for i et samarbejde med UU. Heri indgår erhvervspraktik, besøg på virksomheder, arbejde med uddannelsesbogen og andre lokale aktiviteter og initiativer.

Ungevejledningen

Vejledningen af unge der har forladt grundskolen har hidtil forpligtet sig på at opsøge alle unge op til 19 år, der ikke har påbegyndt eller som har afbrudt en ungdomsuddannelse. Fra 1. august 2008 blev denne forpligtelse udvidet til unge op til 25 år.

UU Århus yder:

- Individuel vejledning af unge der ikke er i en tilfredsstillende situation rent uddannelsesmæssigt
- Samarbejde med socialforvaltningen om unge
- Samarbejde mellem relevante aktører i Beskæftigelsesforvaltningen i jobinfo/ Ungecenteret /Straks afklaring
- Samarbejde med ungdomsuddannelserne om frafaldstruede unge og unge der har afbrudt en ungdomsuddannelse

For unge der ikke umiddelbart starter en ungdomsuddannelse kan vejledningen pege på:

EGU – erhvervsgrunduddannelsen giver den unge mulighed for at opnå personlige, sociale og faglige kvalifikationer, som giver umiddelbar adgang til at fortsætte i en erhvervskompetencegivende uddannelse, eller giver grundlag for beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Uddannelsen består af elementer af virksomhedspraktik og skoleundervisning.

STU - Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Unge under 25 år, der af fysiske eller psykiske grunde ikke - selv med specialpædagogisk støtte - vil kunne gennemføre en ungdomsuddannelse på normale vilkår, kan deltage i en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse af 3 års varighed.

3. 2 Børn og Unge

Formålet med indsætterne i Børn og Unge er at favne alle børn og unge i Århus Kommune gennem en helhedstænkning i alle indsætser. Der skal være en rød tråd i de iværksatte initiativer således at der er sik-

ret sammenhæng og kontinuitet i tilbuddene til alle børn og unge mellem 0-18 år – med særlig fokus på børn og unge med særlige behov.

Børn og Unge har en lang række eksisterende indsatser, der understøtter målsætningen om at flere gennemfører en ungdomsuddannelse. For at give alle unge optimale muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse, er det vigtigt, at alle unge behandles forskelligt.

10. klasse:

Fra skoleåret 2009/2010 vil der være fem 10. klasse centre i Århus Kommune. 10. klasse vil fremover være tilrettelagt som en start på en ungdomsuddannelse og ikke en afslutning på folkeskolen. Som noget nyt vil der (udover den obligatoriske brobygning) blive etableret samarbejdsaftaler mellem 10. klasse centrene og ungdomsuddannelserne.

Flexskolen, Heltidsundervisningen og Undervisning og Arbejde:

Er tre skoletilbud, der er målrettet unge mellem 14-16 år med mange skoleforsømmelser og faglige vanskeligheder. De har et omfattende behov for omsorg, voksenkontakt og vejledning. Undervisningen foregår i mindre grupper med tæt lærer-elev kontakt og kontakt mellem skolen og hjemmet. Tilbuddene "Unge i centrum" og "Unge Enkeltfag" supplerer de tre skoletilbud.

Ny Mølle:

Tovshøjskolen har pr. august 2008 etableret et nyt skoletilbud for i første omgang 12-15 elever på 4.-6. klasse og 7.-9. klasse, der giver eleverne flere og bedre muligheder for at kunne begå sig skole og uddannelsessystem. Eleverne lærer at møde til tiden, overholde aftaler og indgå i sociale relationer på en ordentlig måde.

Fleksible Veje er et projekt, der finder sted i et samarbejde mellem Børn og Unge / Læssøesgades Skole, Århus Produktionsskole og Århus tekniske Skole. Målgruppen er sent ankomne unge med dansk som andetsprog, der får mulighed for at erhverve 10. klasse over et to-årigt forløb. Undervisningen forløber som en vekselvirkning mellem teoretiske og praktiske forløb og lærerudveksling mellem de involverede skoler.

Fritids og Ungdomsskoleområdet:

Hvert enkelt af de 13 FU-områder skal i lokale udviklingsplaner redegøre for deres handleplaner med henblik på at styrke de faglige, sociale, og personlige kompetencer blandt udsatte unge, så de kan deltage i, udvikle sig på og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Det tværgående områdesamarbejde:

I områdesamarbejdet indgår Børn og Unge sammen med Beskæftigelsesforvaltningen, Ungdommens Uddannelsesvejledning og Socialforvaltningen i et samarbejde, der har til formål at følge op på og iværksætte handleplaner for udsatte unge / voksne til det fyldte 25. år.

3. 3 Socialforvaltningen

Socialforvaltningen varetager en lang række opgaver inden for det sociale område. Indsatsen er rettet mod børn, unge og voksne, som af forskellige sociale årsager har behov for særlig hjælp og støtte.

Socialforvaltningens rolle er her at afveje den enkelte borgers behov mod de muligheder i form af ydelser og foranstaltninger, som gives af gældende love, bestemmelser og budgetter.

Børn og ungeindsatsen

Indsatsen i forhold til børn og unge er overordnet organiseret i:

- En myndighedsdel (sagsbehandlere), som ud over at yde råd og vejledning, tager beslutninger om hjælp og støtte, primært efter Servicelovens kap. 11. Det vil sige om forebyggende foranstaltninger eller anbringelse uden for hjemmet.
- En foranstaltningsdel, der yder indsats efter Servicelovens kap. 11, det vil sige pædagogisk støtte, behandling eller anbringelse uden for hjemmet.

Ungeindsatsen er organiseret som en lokalt orienteret, generel indsats i fire socialdistrikter, samt en bydækkende, specialiseret indsats ved Ungdomscentret.

Socialforvaltningen og ungdomsuddannelser

Socialforvaltningen deltager med disse opgaver og denne organisering i Det Tværmagistratslige Områdesamarbejde. Hvis daginstitutioner, skole og fritid betragtes som "normalområdet", kan Socialforvaltningen ses som et "specialområde" til understøttelse af børn og unges inklusion i "normalområdet".

Socialforvaltningen deltager, med henblik på varetagelse af de ovenfor beskrevne opgaver, på alle Områdesamarbejdets niveauer.

Det vil sige på de 13 områders ledelsesniveau, undergrupperne vedrørende udsatte unge og kriminalitet, samt de fleste netværksgrupper nedsat til håndtering af enkeltsager.

I forhold til UU-vejledning til anbragte børn og unge, er der netop ved at blive etableret et formaliseret samarbejde mellem UU-vejledningen i Beskæftigelsesforvaltningen og Socialforvaltningens driftsområde for Familier, børn og unge.

Under Socialforvaltningens driftsområde for Psykiatri drives " Netværkets unge tilbud", som er et tilbud til personer med psykiatriske lidelser i alderen 18-30 år.

Tilbuddet er normeret til 11 personer og gives 4 dage ugentligt a 4 timer, hvor der arbejdes med at forberede af den enkelte med henblik på at gå i gang med uddannelse.

Der er ikke tale om et på forhånd afgrænset forløb, men forløbet planlægges ud fra den enkeltes behov.

Visitation til tilbuddet sker via Job-centret.

4. Århus Kommune – Budgetforlig 2008

Den 14. september 2007 blev der indgået forlig om Århus Kommunes budget for 2008 og overslagsårene 2009 - 2011.

Forligspartierne er enige om, at der skal gøres en ekstra indsats for at leve op til den nationale målsætning om at 95 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Der gøres allerede i dag en stor indsats fra flere parter side, men der er behov for en ekstra indsats over for unge med særlig behov for støtte, da gennemførelsesgraden på nuværende tidspunkt ligger lige omkring 80 %. Den ekstra indsats skal fokusere på, at unge lærer forskelligt, lærer ved at arbejde og lærer ved at have en mentor.

Indsatsen er vigtig for at de unge får en god start på voksenlivet, de unges selvværd og for erhvervsudviklingen i Århus.

For at få den bedst mulige indsats er det nødvendigt med en intensiveret og koordineret indsats fra flere parter. Forligspartierne er derfor enige om, at indsatsen skal udformes under inddragelse af relevante repræsentanter fra f.eks. Århus tekniske skole, Århus Købmandsskole, byens gymnasier, Dansk Industri, Dansk Erhverv og LO.

Magistratsafdelingen for Børn og Unge udarbejder i samarbejde med Magistratsafdelingen for Sociale forhold og Beskæftigelse et oplæg til forligspartierne om indsatsens udformning og anvendelse.

De to magistratsafdelinger har derfor vurderet, hvilke initiativer der kan give den største effekt som supplement til de allerede eksisterende tilbud til målgruppen.

4.1. Forslag til indsatser i Århus Kommune i forlængelse af budgetforliget for budget 2009:

- **Tidlig identifikation af læringsstile**

Ifølge hjerneforskere sker der vigtige forandringer i især drenges hjerner hen imod slutningen af mellemtrinnet og i begyndelsen af udskolingsperioden. De sidste to-tre år i folkeskolen spiller derfor en afgørende rolle for elevernes motivation og parathed til at tage en ungdomsuddannelse. Samtidig er det en kendsgerning, at børn og unge har vidt forskellige læringsstile. En profiltest af elever i f.eks. 7. klasse vil kunne kortlægge de unges forskellige læringsstile og dermed være et godt supplement til, at skolens undervisningstilbud bliver mere fokuseret og målrettet. Profiltesten kan give et overblik over den enkelte unges styrker, svagheder, forudsætninger og behov. Formålet er at sætte fokus på de elever, der har behov for særlig opmærksomhed med henblik på tidlig indsats, så den unge kan komme godt i gang med en ungdomsuddannelse efter folkeskolen.

- **Undervisning og arbejde**

Børn og Unge har i dag et tilbud til skoletrætte elever, som har brug for en praktisk tilrettelagt tilgang til undervisningen. Skoletilbuddet "Undervisning og Arbejde" omfatter elever på 9. klassetrin og har en kapacitet på 24 elever. Der er tale om unge, som ikke motiveres og fastholdes af de traditionelle boglige undervisningstilbud og som i langt højere grad profiterer fagligt og personligt af alternative tilbud, herunder en mere praktisk tilgang til undervisningen. Hverdagen på "Undervisning og Arbejde" er organiseret således, at eleverne er i arbejdspraktik hver anden uge. Erfaringerne herfra viser, at eleverne er mere motiverede for det boglige skolearbejde end i et traditionelt bogligt skoleforløb. Samtidig opnår de en række praktiske færdigheder, de lærer at begå sig på en arbejdsplads, lærer at møde til tiden og udføre de pålagte arbejdsopgaver.

Det foreslås, at tilbuddet udvides til også at omfatte elever på 8. klassetrin med en samlet elevkapacitet på 48 elever. Det foreslås endvidere, at undervisningstilbudet placeres på det nye 10. klassescenter på

Frydenlundskolen, idet de unge herved får optimal mulighed for at afslutte skoleforløbet med en målrettet 10. klassesprøve.

- **Lærer ved at have en mentor(hjælper)**

En god overgang mellem folkeskole og ungdomsuddannelse er helt central for, at alle unge faktisk bliver i stand til at gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Det foreslås, at der etableres mentorordninger for en udvalgt gruppe af elever med dansk som andetsprog, der vurderes at have et behov for særlig støtte og vejledning for at blive i stand til at gennemføre folkeskolens afgangsprøve / 10. klasse prøven og efterfølgende en ungdomsuddannelse. Baggrunden herfor er, at elever med dansk som andetsprog klarer sig dårligere ved afgangsprøverne, og at gruppen tillige har det højeste frafald på ungdomsuddannelserne.

Mentorerne rekrutteres blandt de studerende ved byens videregående uddannelsesinstitutioner: F.eks. VIA (lærer og pædagogseminariene), Ingeniørhøjskolen, Sygeplejeskolen, Århus Universitet, Handelshøjskolen og andre relevante uddannelser som f.eks. en erhvervsuddannelse. Århus har en mangeårig tradition som en god uddannelsesby og har den største procentvise koncentration af studerende i Danmark i forhold til indbyggertallet. Mentorprojektet medfører, at der skabes studierelevante jobs og medvirker derved til, at Århus kan konsolidere sin status som en dynamisk og attraktiv uddannelsesby.

Mentorordningen starter i folkeskolens 6./7. klasse og følger eleverne til afslutningen af 10. klasse.

- **Håndholdt indsats**

En meget stor andel af de unge, der ikke opnår en erhvervskompetencegivende uddannelse, har været optaget på en uddannelse, men er faldet fra. Fráfaldet sker ofte tidligt i forløbet og skyldes vanskeligheder af både faglig og social art.

En tidlig og målrettet indsats rettet mod de unge, der er i risiko for at falde fra kan medvirke til at fastholde den enkelte unge på uddannelsen. Indsatsen skal fokusere på at styrke den unges eget perspektiv på uddannelse og job.

Der er i dag samarbejde mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) og erhvervsskolerne om frafald, og skolerne har pligt til at meddele UU, når en ung er i risiko for at falde fra eller er faldet fra.

Det er imidlertid nødvendigt at intensivere samarbejdet. Ungdommens Uddannelsesvejledning og erhvervsskolerne er enige om, at et styrket samarbejde mellem vejledere fra ungdomsuddannelserne og UU vil kunne medvirke til at flere unge kan fastholdes på uddannelserne.

Det foreslås, at der placeres UU-vejledere ude på erhvervsskolernes vejledninger, så UU-vejlederen bliver nemt tilgængelig og hurtigt kan sætte ind, når en ung er i risiko for at falde fra. Erhvervsskolerne bakker op om initiativet og ser frem til det styrkede samarbejde.

- **Realkompetencevurdering**

En stor del af de unge (ca. 13% af en årgang) vælger et liv med arbejde uden forudgående uddannelse. Nogen bliver selvstændige og andre ufaglærte arbejdere. Grundlæggende gælder det, at disse unge vælger erhvervskompetencegivende uddannelse fra, fordi de enten oplever, at uddannelserne ikke giver dem det, de søger, eller fordi de ikke kan overskue at tage en uddannelse.

Med henblik på at nå målet om at 95 % af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse, må der ske en inddragelse af gruppen af unge, der er i arbejde uden at have en afsluttet ungdomsuddannelse.

De unge i arbejde oparbejder en mængde uformelle kompetencer via de opgaver og funktioner de løser, mens de er på arbejde. Flere af dem vil ligeledes følge kortere kurser og interne oplæringsforløb, der ikke anses for erhvervskompetencegivende i ordinær forstand.

Som LO skriver i sin uddannelsespolitik: " Realkompetencer er alle de ting vi lærer gennem vores arbejdsliv. Når sidemanden har lært dig at benytte det nye lagerstyringssystem, når kontoreleven har vist dig vej gennem regnearket eller når I sammen har udviklet nye rutiner for egenkontrol, så har du lært noget nyt. Vurderingen af realkompetencer handler om hvordan du kan få dokumenteret alle de ting, du har lært på arbejdspladsen, så du kan starte på det rigtige niveau, når du

skal i gang med videre- eller efteruddannelse. De ting du har lært på arbejdspladsen er der jo ingen grund til at gentage på skolebænken ”.

Vi har et system for realkompetencevurdering i Danmark, men det er nødvendigt at flere unge støttes i at få deres uformelle kompetencer vurderet med henblik på at opnå et uddannelsesbevis. Ligeledes vil realkompetencesystemet kunne anvendes til at tilrettelægge en alternativ karrierevej frem imod en erhvervskompetence for unge, der ikke kan finde sig til rette i det ordinære uddannelsessystem.

Det foreslås, at der etableres et samarbejde mellem Ungdommens Uddannelsesvejledning og de parter, der har faglighed på området med henblik på at udvikle metoder og redskaber til en mere fokuseret og intensiveret indsats over for gruppen af beskæftigede unge uden erhvervskompetencegivende uddannelse. Samarbejdet skal bidrage til udvikling af metoder, der dels kan støtte anvendelsen af realkompetencevurdering i forhold til ordinær uddannelse og efter- og videreuddannelse, dels kan støtte unge i etablering af karriereplaner, som kombinerer beskæftigelse og uddannelse frem mod formel kompetence.

Realkompetenceindsatsen fordrer et nært samarbejde med arbejdsmarkedet og uddannelsesinstitutionerne.

- **Styrkelse af udsatte unges kontakt med arbejdsmarkedet**

Beskæftigelsesforvaltningen har gennem flere år arbejdet med vejledning af afklaring af udsatte unge med henblik på uddannelse og arbejde blandt andet i projekt Mandag Morgen. Her fokuseres på, at de unge gennem aktiv deltagelse lærer at løse egne problemer og skaffe sig redskaber til at kunne træffe individuelle valg og handle derefter.

Indsatsen søges styrket ved at udbygge tilbuddet med aktiviteter, der specifikt retter sig mod at udsatte unge får en tilknytning til arbejdsmarkedet. Her vil der bl.a. blive trukket på erfaringer fra Triple-U. Denne indsats vil blive konkurrenceudsat.

Endvidere har Børn og Unge i samarbejde med UU Århus iværksat et pilotprojekt i perioden januar 2009 til juni 2009.

5. Præsentation af seks overordnede indsatsområder.

5.1 Indsats vedrørende sprog og læsning i grundskole og ungdomsuddannelser.

Handling:

1. Dialogmøder med ungdomsuddannelser, grundskole og UU om faglige krav
2. Planlægning og gennemførelse af målrettede intensive faglige læsekurser i 10. klasse

Indikator: -

Mål: En mindre andel af unge har afbrud fra ungdomsuddannelserne på grund af manglende faglige forudsætninger.

Sprog og læsning

Målsætningen for Sprog og Læsning i Århus Kommune er at alle børn og unge tilegner sig sprog og læsefærdigheder, der understøtter deres muligheder for at klare sig godt i skolen og gennemføre en ungdomsuddannelse. Sproghandleplanen for børn og unge mellem 0-18 år med dansk som andetsprog har til formål at skabe et fælles fundament for en målrettet differentieret indsats i forhold til sprog og integration af børn med dansk.

De eksisterende indsatser favner en bred vifte af initiativer herunder en optimering af indsatsen vedrørende sprog og læsning i normalsystemet i skole, fritid, ungdomsskole mv. gennem fortsat udvikling af de unges kompetencer inden for sprog og læsning i et styrket samarbejde mellem grundskole – 10. klasse og modtagende ungdomsuddannelser.

Indsatsen retter sig mod en styrkelse af samarbejdet mellem ungdomsuddannelserne folkeskolerne og UU om faglige krav mv. og en optimering af læsekurser i 10. klasse.

5.2 Tidlig identifikation af uddannelsessvage elever. (Øget opfølgning på signaler og risikoadfærd i skole og fritid)

Handling: Optimering af det tværmagistratslige områdesamarbejde herunder en styrkelse af arbejdsgange ved bekymrende adfærd

Indikator: Fravær

Proces: Optimering af arbejdsgang og måling af effekt.

Mål: Hvis vi styrker opfølgningen på børn og unge med bekymrende fravær, vil det vise sig, at der bliver lavet flere handleplaner end tidligere, som øger opfølgningen på den enkelte elev, med mindre fravær til følge.

Bekymrende fravær:

I forbindelse med byrådsindstillingen om udsatte børn og unge, som blev vedtaget i september 2001, blev det besluttet, at der skulle særlig fokus på bekymrende fravær, og at håndteringen af dette sker som en tværgående indsats i skoledistriktsgrupperne.

Skolefravær er erfaringsmæssigt en central indikator for elevens trivsel og mulighed for at udvikle sig fagligt og personligt, og dermed klare sig godt i skolen og senere på en ungdomsuddannelse.

Hvis en elev har

- Mere end 7 dages fravær over en periode på 20 skoledage eller
- Mere end 15 dages fravær over en periode på 60 skoledage

skal der tages aktivt stilling til om fraværet anses for at være bekymrende. Hvis fraværet anses for at være bekymrende, skal der udarbejdes en handleplan for håndteringen af elevens fravær. Der skal naturligvis også udarbejdes en handleplan, hvis et fravær anses for bekymrende, selv om antallet af fraværsdage er mindre end ovenfor nævnt. Udarbejdelse af handleplan betyder, at skolen – i samarbejde med relevante parter – laver en samlet beskrivelse af hvilke handlinger, der skal iværksættes med henblik på håndteringen af elevens fravær

samt en angivelse af hvem, der har ansvaret for handlingernes gennemførelse.

Indsatsen retter sig mod at optimere håndteringen af fravær i forbindelse udarbejdelsen af handleplaner.

5.3 Indsats for tosprogede unge der møder vanskeligheder i overgangen til ungdomsuddannelserne

Handling: Udviklingsarbejde mod etablering af visitationsenhed samt etablering af en koordineringsgruppe til koordinering af tilbud for målgruppen.

Indikator: Større andel af tosprogede bliver parate til at påbegynde en ungdomsuddannelse

Mål: Større andel af de tosprogede fuldfører en ungdomsuddannelse

Tosprogede unge

Aktuelle tal viser, at tosprogede unge klarer sig markant dårligere uddannelsesmæssigt end etnisk danske unge. Mange tosprogede er ikke klar til uddannelse når de forlader grundskolen.

Gruppen af tosprogede, der ikke er klar til ungdomsuddannelse er

- unge, med fuldt grundskoleforløb der alligevel ikke har erhvervet sig de fornødne kundskaber og færdigheder til at starte en ungdomsuddannelse. I aldersgruppen 16-18 år udgør samtlige tosprogede unge ca. 700.
- sent ankomne unge, der mangler skolegang, før de er klar til en ungdomsuddannelse. I aldersgruppen 16 - 19 år består gruppen af ca. 140 unge.¹

Eksisterende tilbud til disse unge udbydes af produktionsskoler ofte i kombinationsforløb med en erhvervsuddannelse, af Socialforvaltningen, af Børn og Unge, af VUC og af andre.

Med henblik på at skabe sammenhæng og kontinuitet i vejledningen af disse unge vil indsatsen rette sig mod udvikling af samlet visitationsenhed forankret i UU Århus samt etablering af en koor-

¹ Informationsportalen/Uddvej 2008

dineringsgruppe til koordinering af tilbud for unge, der ikke er klar til uddannelse

5.4 Indsats til fastholdelse i ungdomsuddannelserne

Handling: Udvikling af samarbejdet om frafaldstruede unge

Indikator: Større andel af unge fastholdes i ungdomsuddannelserne

Handling: Med afsæt i lov om vejledning (herunder sammenhæng i vejledningsindsatsten og gennemførelsesvejledningen)

foretages en optimering af arbejdsgange i forbindelse med indberetning og vejledning af unge, der er i risiko for at afbryde en ungdomsuddannelse.

Mål: Hvis vi styrker vejledning og indberetning af unge, der er i risiko for at afbryde en ungdomsuddannelse vil færre unge afbryde, og de unge der afbryder vil umiddelbart efter bruddet, gå over i anden uddannelse.

Proces/Projektplan:

- Samarbejde med ungdomsuddannelserne (ATS og ÅKS) startes i maj 2009
- Aftale om samarbejde foreligger primo juni 2009
- Placeres og integreres i ungevejledningen pr. 1. august 2009
- I samarbejde med ungdomsuddannelserne opstilles fælles mål for indsatsen det 1. år
- Mål fokuserer fx på genplacering (alternative veje, anden uddannelse), fastholdelse (uden anden støtte, med støtte), antal ungekontakter

Fastholdelse i ungdomsuddannelserne

Indsatsen retter sig mod udvikling af samarbejdet mellem ungdomsuddannelserne og UU om frafaldstruede unge. Indberetningen og vejledningen af unge, der er i risiko for at afbryde en ungdomsuddannelse skal styrkes, så flere unge fastholdes i ungdomsuddannelserne.

5.5 Indsats for udvikling af Realkompetencevejen

Handling: Udvikling af metoder til realkompetence-afklaring og - vurdering af unge.

Indikator: Flere unge udnytter muligheden for at opnå formel erhvervskompetence gennem en kompetenceafklaring.

Mål: Flere unge opnår erhvervskompetence.

Projektplan/ Proces:

- Projektperioden sættes til 1 år for metodeudvikling, herefter skal aktiviteten i drift.
- Ansætte projektmedarbejdere svarende til 1 årsværk pr 1. august 2009. Projektmedarbejdere kan rekrutteres blandt UU vejledere
- Dialog med ungdomsuddannelserne om kompetenceafklaring – august 2009
- Dialog med Videncenter for kompetenceafklaring om realkompetencebegrebet – august 2009
- Udvælgelse af en gruppe af unge 18-25-årige til pilotprojekt – september 2009
- Dialog med virksomheder om samarbejde og deres funktion i forbindelse med realkompetencevejen – efteråret 2009
- Afslutning af pilotprojekt – primo 2010
- Udformning af endelig metode og vejledningssværktøjer
- Fremlæggelse – maj 2010

Realkompetencevejen

Realkompetencevejen skal skabe grundlag for at få 'de sidste' med. Målet er at skabe mulighed for, at udforme en uddannelsesplan for den enkelte unge, der kombinerer arbejde, deltagelse i uddannelsesdele/kurser og tid på offentlig forsørgelse.

En del unge vælger et liv med ufaglært arbejde, fordi de ikke kan

overskue (fx økonomisk) at tage en uddannelse. En del unge shopper på kontanthjælp og SU af samme grund. Dem vil vi gerne fange ind på denne alternative måde

Realkompetencevejen har to spor:

1. ét der med tiden fører frem til kompetencevurdering i forhold til ordinær uddannelse eller efter- og videreuddannelse
2. et der med tiden fører frem til et uddannelsesbevis som "specialarbejder". Dette fordrer en revurdering af uddannelsesbegrebet, som må ske i samarbejde med Undervisningsministeriet og uddannelsesinstitutionerne.

Realkompetencevejen fordrer et tæt samarbejde mellem kommune, virksomhederne og uddannelsesinstitutionerne.

5.6 Styrkelse af udsatte unges kontakt med arbejdsmarkedet

Pilotprojektet retter sig mod:

- Unge der har brug for et praktisk supplement til skoleundervisningen i form af praktikaftaler, fritidsjobs og trainee- aftaler med virksomheder i Århus-området.

Projektindhold:

- UU Århus rekrutterer i samarbejde med folkeskolerne 12 unge fra 8. – 10. klasse, der skal medvirke i projektet.
- Erhvervslivet (Erhvervskontaktudvalget) udpeger fire virksomheder, der udgør et repræsentativt udsnit af forskellige brancher.
- Hver virksomhed stiller sig til rådighed med et antal praktikaftaler, fritidsjobs og trainee- aftaler, der matcher det antal unge der skal medvirke i projektet.
- Virksomhederne skal medvirke til at give eleverne indsigt i virksomhedens liv, herunder produktionsforhold, arbejdsprocesser – regler, normer, kultur, omgangstone mv.

- UU – vejledere følger eleverne i processen og varetager kontakten med virksomhederne. Der skal indgås aftale med UU Århus herom.
- Der skal udarbejdes konkrete samarbejdsaftaler om den enkelte aftales omfang og karakter.
- De involverede skolars og virksomheders ledelser har det overordnede ansvar for pilotprojektet.
- Projektet evalueres august 2009.